

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra de științe ale naturii și agroecologie

CURRICULUM

la unitatea de curs

GEOGRAFIA POLITICĂ CU ELEMENTE DE GEOPOLITICĂ

Ciclul II, studii superioare de master

Codul și denumirea domeniului general de studii: 011 Științe ale Educației

Codul și denumirea domeniului de formare profesională la ciclul II: 0114 Formarea profesorilor

Denumirea programului de master: Didactica geografiei

Forma de organizare a învățământului: învățământ cu frecvență

Autor:
prof. univ., dr. hab. Oleg BUGA

Bălți, 2025

Curriculum-ul la unitatea de curs *Geografia politică cu elemente de geopolitică* a fost discutat și aprobat în ședința Catedrei de științe ale naturii și agroecologie.

Procesul-verbal nr. 1 din 26.08.2025.

Șeful Catedrei de științe ale naturii și agroecologie

Victor Capcelea conf. univ., dr. Victor CAPCELEA

Analizat și recomandat în ședința Comisiei metodice a Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului.

Procesul-verbal nr. 1 din 07.10.2025.

Președinta Comisiei metodice a Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

Lidia Popov conf. univ., dr. Lidia POPOV

Discutat și aprobat în ședința Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului.

Procesul-verbal nr. 2 din 15.10.2025.

Decana Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

Ina Ciobanu conf. univ., dr. Ina CIOBANU

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI

Informații de identificare a cursului

Facultatea: Științe Reale, Economice și ale Mediului

Catedra: Științe ale naturii și agroecologie

Codul și denumirea domeniului general de studiu: 011 Științe ale Educației

Codul și denumirea domeniului de formare profesională la ciclul I: 0114 Formarea profesorilor

Denumirea programului de master: Didactica geografiei

Denumirea unității de curs: Geografia politică cu elemente de geopolitică

Administrarea unității de curs

Codul unității de curs	Nr. de credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			Curs	Seminar	Laborator	Studiu individual		
S.01.O.003	6	180	24	24	-	132	Examen	Română

Anul de studii și semestrul în care se studiază: anul I, semestrul 1.

Forma de organizare a învățământului: Învățământ cu frecvență.

Regimul unității de curs: Obligatorie.

Categoria formativă: De specialitate.

Informații referitoare la cadrul didactic

Oleg Buga, doctor habilitat, profesor universitar, absolvent al Universității de Stat „M. Lomonosov” din Moscova (1987). În perioada 1996-2008 – cel mai bun profesor al anului, deținător de Diplomele de onoare ale Ministerului Educației. Din anul 2011 și până în prezent este deținătorul titlului științifico-didactic de profesor universitar.

Birou: aula 519.

E-mail: bugaoleg26@mail.ru

Orele de consultații: conform orarului afișat pe [pagina online a catedrei](#) (inclusiv email, Viber, Google Meet).

Integrarea unității de curs în programul de studii

Scopul cursului „Geografia politică cu elemente de geopolitică” constă studierea istoricului geografiei politice și cercetărilor geopolitice. De asemenea, cercetarea

elementelor componente ale statului și abordărilor teoretico-conceptuale ale fenomenului „geopoliticii”. Această unitate de curs se bazează pe competențele obținute prin studierea cursurilor anterioare de la ciclul licență: Geografia resurselor naturale, Geografia populației, Geografia umană generală ș.a.

Exigențe și competențe prealabile

Pentru realizarea scopului propus în cadrul cursului *Geografia politică cu elemente de geopolitică* este necesar ca studentul să posede:

- abilități practice de analiză a problemelor geopolitice globale;
- deprinderi de cercetare și abilități creativitate;
- capacități de a transpune în practică informațiile dobândite.

Competențe generale și profesionale dezvoltate în cadrul unității de curs

Competențe generale:

CG1. Proiectarea activităților educaționale și/sau de cercetare, prin valorificarea unui spectru variat de finalități, conținuturi, metode, privind optimizarea, schimbarea, inovarea procesului și sistemului educațional.

CG2. Realizarea procesului educațional, de cercetare sau managerial prin utilizarea integrată a resurselor în contexte largi și complexe.

CG3. Evaluarea procesului și sistemului educațional din perspectiva constatării eficienței implementării prevederilor de politici și monitorizarea performanțelor la diverse niveluri operaționale.

Competențe profesionale:

CP1. Valorificarea cadrului normativ-reglator și a politicilor educaționale, din perspectiva asigurării calității educației din învățământul liceal.

CP2. Proiectarea demersului educațional, metodic, managerial conform reglementărilor, politicilor și paradigmatelor educaționale actuale în optimizarea și inovarea procesului de învățământ la ciclul liceal.

CP4. Structurarea conținuturilor și a resurselor educaționale în mod creativ în funcție de finalitățile curriculare și de cerințele formative specifice învățământului liceal.

CP5. Implementarea strategiilor și tehnologiilor educaționale inovative în asigurarea eficienței învățării în contexte diverse la treapta liceală.

CP7. Aplicarea sistemului eficient de evaluare și primire-oferire a feedback-ului din perspectiva luării deciziilor privind îmbunătățirea calității procesului educațional.

Rezultate ale învățării unității de curs

Competențe	Rezultate ale învățării conform nivelului CNC	
	Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate:	
CG1	1. Realiza proiectarea activității instituțiilor educaționale și a procesului educațional, în baza documentelor de politici, diverselor repere conceptuale și /sau a studiilor/ cercetărilor aplicative realizate; 2. Prezenta modalități de organizare a activităților de instruire privind formarea competențelor și dezvoltarea profesională a angajaților din domeniul educațional.	
CG2	3. Identifica resurse pentru un context educațional adecvat reperelor conceptuale și valorificării potențialului fiecărui beneficiar.	
CG3	8. Valorifica evaluarea, din perspectiva promovării culturii calității în educație, în baza strategiilor de primire- oferire de feedback.	
CP1	9. Aplica prevederile normativ-reglatorii și de politici educaționale pentru învățământul general în desfășurarea procesului didactic, educațional, managerial.	
CP2	10. Elabora proiecte ale activităților didactice, metodice, manageriale inovative și eficiente, integrate în cadrul normativ și politicile educaționale actuale la ciclul liceal.	
CP4	12. Structura creativ conținuturile și resursele educaționale pentru asigurarea relevanței și eficienței procesului educativ în cadrul învățământului liceal.	
CP5	13. Utiliza strategii și tehnologii educaționale și digitale inovative pentru a crea contexte variate de predare-învățare.	
CP7	15. Elabora strategii de evaluare autentică și luarea deciziilor în vederea creșterii eficienței educaționale.	

Conținutul unității de curs

Nr. d/o	Curs	Nr. ore	Seminare	Nr ore	Studiu individual
1.	Obiectul de studiu și istoricul geografiei politice	2			Pregătirea de seminar (≈ 6 ore)
2.	Componentele statului și rolul lor în cadrul geografiei politice	2	Rolul componentelor statului în cadrul geografiei politice.	2	Pregătirea și susținerea referatului „Școala geopolitică germană” (≈ 8 ore)

Nr. d/o	Curs	Nr. ore	Seminare	Nr ore	Studiu individual
3.	Apariția și evoluția statelor lumii	4	Harta politică a lumii.	4	Pregătirea de seminar (≈ 11 ore) Pregătirea și susținerea referatului „Modificări pe harta politică a lumii după 1989” (≈ 6 ore)
4.	Tipologia statelor lumii	4	Principiile de clasificare a statelor lumii.	4	Pregătirea de seminar (≈ 11 ore) Pregătirea și susținerea referatului „Tipologia geografică a țărilor lumii” (≈ 8 ore)
5.	Istoriografia cercetării geopoliticii	2	Evoluția cercetărilor geopolitice.	4	Pregătirea de seminar (≈ 11 ore) Pregătirea și susținerea referatului „Școala geopolitică franceză” (≈ 8 ore)
6.	Abordări teoretico-conceptuale ale fenomenului „geopoliticii”	4	Bazele teoretico-conceptuale ale fenomenului „geopoliticii”	4	Pregătirea de seminar (≈ 11 ore) Pregătirea și susținerea referatului „Școala geopolitică anglo-saxonă” (≈ 8 ore)

Nr. d/o	Curs	Nr. ore	Seminare	Nr ore	Studiu individual
7.	Școlile geopolitice clasice	2	Caracteristica școlilor geopolitice clasice	2	Pregătirea de seminar (≈ 8 ore) Pregătirea și susținerea referatului „Școala geopolitică rusă” (≈ 8 ore)
8.	Modelele geopoliticii contemporane	2	Aspectele geopoliticii contemporane	2	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore) Pregătirea și susținerea referatului „Școala geopolitică română” (≈ 8 ore)
9.	Globalizarea problemelor politice	2	Particularitățile globalizării problemelor politice	2	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore) Pregătirea și susținerea referatului „Școala geopolitică din Republica Moldova” (≈ 8 ore)
	Total	24		24	132

Strategii de predare și învățare

Pe parcursul studierii unității de curs vor fi folosite următoarele strategii. expunerea, prelegerea interactivă, lucrul în grup, studiul de caz, proiectul, demonstrația, conversația euristică, problematizarea, brainstorming-ul, studiul individual.

Activități de lucru individual al studentului

Studentii vor desfășura activități individuale de pregătire de realizarea și susținerea astfel de lucrări pe baza fișelor instructive. Studiul individual ghidat de profesor va include

studiul suplimentar al materialelor din cadrul cursului, consultații suplimentare pentru studenții cu un rating scăzut, care întâmpină dificultăți la realizarea sarcinilor de studiu, organizarea ocupațiilor cu utilizarea formelor interactive, inclusiv a discuțiilor; realizarea evaluărilor curente; testelor și referatelor.

Elaborarea unui referat la una din următoarele teme:

1. Modificări pe harta politică a lumii după 1989.
2. Tipologia geografică a țărilor lumii”.
3. Școala geopolitică germană.
4. Școala geopolitică franceză.
5. Școala geopolitică anglo-saxonă.
6. Școala geopolitică rusă.
7. Școala geopolitică românească.
8. Școala geopolitică din Republica Moldova.
9. Teorii cu privire la apariția și evoluția statelor.
10. Forma de guvernământ a statelor lumii.
11. Conceptul de stat și evoluția sa.
12. Elementele fundamentale care definesc statul.
13. Criterii geopolitice de clasificare a statelor.
14. Evoluția istorică a statelor/teritoriilor politice.
15. Răspândirea geografică a teritoriilor religioase (marile religii) pe glob.
16. Polii politici: capitalele /alte centre decizionale.
17. Tipurile frontierelor: criterii de clasificare.

Pot fi acceptate, la argumentare, și alte teme, care țin de compartimentele respective.

Referatul va conține următoarele elemente:

Referatul trebuie să includă:

1. Foaie de titlu
2. Cuprins
3. Introducere cu menționarea importanței și actualității problemei cercetate, sursele și metodele de informare și documentare, stadiul la care a ajuns cercetarea în domeniul respectiv, metodele principale de cercetare, și rezultatele semnificative obținute.
4. Conținutul propriu-zis divizat în capitolelor sau subcapitolelor
5. Concluzii proprii
6. Bibliografia (minim 10 surse)

Redactarea referatului trebuie să corespundă următoarelor cerințe:

Raportul se editează computerizat pe hârtie albă, format A4.

Textul este cules folosindu-se fontul Times New Roman cu dimensiunea de 12 pt. Spațiul între rânduri este de 1,5 intervale. Textul se nivelează după ambele câmpuri laterale.

Paginile au următorul câmp: în stânga – 2,5 cm, sus – 2,0 cm, în dreapta – 1,5 cm, jos – 2,0 mm.

Titlul secțiunilor sunt scrise cu litere minuscule, în afară de prima literă sau substantivele proprii (font 14 pt., bold, centrat).

În mod obligatoriu, se utilizează literele cu diacritice specifice limbii române (ă, â, î, ș, ț și majusculele lor).

Toate paginile se numerotează, începând cu pagina de titlu și terminând cu ultima pagina, fără a admite lipsa acestora sau repetarea lor. Pe pagina de titlu nu se pune numărul paginii. Numărul paginii se indică pe câmpul de jos al paginii (la dreapta sau în centru).

Denumirea tabelului se amplasează de asupra tabelului, iar a figurii (imagini, desene, diagrame, histograme, grafice) - sub figură.

Semnele de punctuație (".", "?", "!") sunt urmate în mod obligatoriu de un spațiu (nu înainte!).

Prin urmare, autorul referatului trebuie să citeze în mod corect toate sursele incluse în referat, inclusiv figuri, tabele, ilustrații, diagrame. Se citează nu doar preluarea unor fraze de la alți autori, dar și parafrizarea și sumarizarea ideilor exprimate de aceștia. Eludarea acestor norme etice conduce la plagiat.

Bibliografia trebuie prezentată conform cerințelor ghidului Regulile pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare: [Nagherneac Ana; Harconița, Elena. Reguli pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare: Ghid practic.](#)

Volumul referatului nu va fi mai mic de 10 – 15 pagini dactilografiate.

Lucrul individual al studentului

Nr. d/o	Tipul activității	Nr. de ore
1.	Pregătirea de realizare și susținere a seminarului	70
2.	Pregătirea și susținerea referatului	62
Total		132

Evaluarea

Activitatea de învățare a studentului, inclusiv activitatea individuală, finalitățile de studiu și competențele dobândite sunt verificate și apreciate pe parcursul semestrului prin evaluări curente, evaluare periodică, precum și în timpul sesiunilor de examinare prin evaluarea semestrială.

Evaluarea curentă se efectuează prin administrare de teste, chestionare, susținerea lucrărilor practice, prezentări publice și interogarea frontală. Nota medie a evaluărilor curente se determină prin sumarea notelor obținute la lucrări de seminar și împărțirea lor la numărul total de note acumulate. Calcularea notei curente este indicată în formula de mai jos:

$$N_{ec} = \frac{N_1 + N_2 + N_k}{k}$$

unde: N_{ec} – nota medie a evaluării curente; N_1-N_k – note obținute la evaluări curente; k – numărul total de note.

Studentul care nu s-a prezentat la ore din motive întemeiate, justificate prin documente, are dreptul să susțină lucrarea de laborator până la începutul sesiunii.

Nota semestrială (N_s) a unității de curs constituie 50% din nota generală a unității de curs și se calculează ca medie aritmetică dintre:

- a. media notelor obținute la evaluările curente (N_{ec});
- b. nota pentru lucrul individual (N_{li}).

$$N_s = \frac{N_{ec} + N_{li}}{3}$$

Evaluarea semestrială se realizează la finalizarea unității de curs sub formă de examen oral (bilete) (Anexă). Vor fi admiși la evaluarea semestrială doar studenții care au realizat integral cerințele pentru unitatea de curs.

Nota generală a unității de curs/modulului se calculează conform formulei:

$$a) \text{ Învățământ cu frecvență: } N_f = N_s \times 0,5 + N_e \times 0,5$$

unde: N_f – nota finală; N_s – nota semestrială; N_e – nota de la examen.

Lista subiectelor pentru evaluarea semestrială

1. Statele. Teritoriile politice
2. Conceptul de stat și evoluția sa
3. Elementele fundamentale care definesc statul
4. Criterii geopolitice de clasificare a statelor
5. Dinamica statelor/teritoriilor politice
6. Eroziunea statelor

7. Teritoriile infra și suprastatale
8. Teritoriile socio-culturale
9. Teritoriile confesionale
10. Teritorii socio-economice
11. Frontiere și rețele statele
12. Frontierele internaționale terestre
13. Statele/zonele tampon în geografia politică
14. Discontinuitățile teritoriale
15. Frontierele maritime (dreptul mării)
16. Frontierele aeriene/cosmice
17. „frontierele” antarcticii
18. Probleme privind frontierele
19. Rețele geopolitice: axe și noduri
20. Poli politici: capitalele /alte centre decizionale
21. Capitalele statelor
22. Centre decizionale în geopolitică
23. Poli spirituali și simbolici
24. Actorii geopolitici: clasici (statali) și moderni (non-statali)
25. Actorii geopolitici clasici
26. Actorii geopolitici moderni (non-statali)
27. „Popoarele” – actori geopolitici
28. Mize geopolitice: spațiul, alianțe și conflicte; puterea în geopolitică
29. Spațiul ca simbol
30. Spațiul ca bogăție
31. Spațiul ca element de securitate
32. Puterile geopolitice globale și regionale
33. Harta politică a lumii în secolul XX și începutul secolului XXI
34. Harta politică a lumii în perioada interbelică
35. Harta politică a lumii după cel de-al doilea război mondial, până la implozia comunismului (1989/1991)
36. Harta politică a lumii contemporane după implozia comunismului (1989/1991)

Resurse informaționale

Obligatorii:

1. SIMION, T. *Probleme fundamentale de Geografie Politică și Geopolitică*. Târgoviște: Valahia University Press, 2009. – 138 p.
2. SĂGEATĂ, R. *Geopolitică*. Sibiu: Editura Universității „Lucian Blaga”, 2008. – 303 p.
3. FRĂSINEANU, D. *Geopolitică. Ediția a 2-a revăzută și adăugită*. București: Editura Fundației România de Măine, 2007. – 332 p.
4. VĂDUVA, Gh. *Geopolitică. Teorii. Areale. Falii. Confluente*. București: Societatea Scriitorilor Militari, 2013. – 446 p.

Suplimentare:

1. CEBOTARI, S. *Istoriografia și metodologia cercetării geopoliticii*. In: Enciclopedia. Revistă de istorie a științei și studii enciclopedice, nr. 1-2 (6-7) 2014, PP. 59-68.
2. BURIAN, A. *Geopolitică lumii contemporane*. Chișinău: Ed. Tipografia Centrală, 2003. – 456 p.
3. BUGA, Oleg. Despre unele aspecte ale globalizării, războaielor economice actuale în contextul securității economice. In: *Aspecte ale dezvoltării potențialului economico-managerial în contextul asigurării securității naționale*, 6-7 iulie 2015, Bălți, 2015, Sect. 4-6, pp. 174-176. ISBN 978-9975-132-35-0.
4. MAXIM, Vasile, BUGA, Oleg. *Similitudini între geografia politică și geopolitică cu referință la Republica Moldova*. In: *Teoria și practica administrării publice*, 20 mai 2016, Chișinău. Chișinău, 2016, pp. 173-176. ISBN 978-9975-3019-6-1.
5. BUGA, Oleg; MAXIM, Victor; MAXIM, Vasile. Geografia militară în contextul geografiei politice și al geopoliticii. In: *Dezvoltarea Armatei Naționale în contextul aprofundării reformelor democratice: Materialele conferinței cu participare internațională*, 1 martie 2017, Chișinău, 2017, pp. 255-264. ISBN 978-9975-84-033-0.

Modele de bilete pentru examinarea semestrială

**Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra de științe ale naturii și agroecologie**

Aprobat la ședința catedrei
Proces verbal nr. _____ din _____
Șeful catedrei: _____

Unitatea de curs: **GEOGRAFIA POLITICĂ CU ELEMENTE DE GEOPOLITICĂ**

Bilet de examinare nr. 1.

1. Conceptul de stat și evoluția sa
2. Capitalele statelor. Centre decizionale în geopolitică
3. Harta politică a lumii după cel de-al doilea război mondial, până la implozia comunismului (1989/1991).

Data examinării: _____

Examinator: Oleg BUGA, dr. hab, prof. univ.

**Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra de științe ale naturii și agroecologie**

Aprobat la ședința catedrei
Proces verbal nr. _____ din _____
Șeful catedrei: _____

Unitatea de curs: **GEOGRAFIA POLITICĂ CU ELEMENTE DE GEOPOLITICĂ**

Bilet de examinare nr. 2.

1. Dinamica statelor/teritoriilor politice.
2. Puterile geopolitice globale și regionale.
3. Harta politică a lumii contemporane după implozia comunismului (1989/1991).

Data examinării: _____

Examinator: Oleg BUGA, dr. hab, prof. univ.